

VELECKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 1 • ÚNOR 2010

Vážení a milí spoluobčané,

jsem rád, že Vás mohu prostřednictvím tohoto zpravodaje oslovit a pozdravit.

Předem mi dovoluji, abych Vám stručně vysvětlil, jak a proč vznikly tyto stránky. Na konci roku 2008 po dohodě v zastupitelstvu obce vznikla při obci redakční rada ve složení Ladislav Orlovský, Aleš Cimala a Dušan Vala, která má za úkol starat se o internetové stránky obce (www.veletiny.cz) a jejich aktualizaci. Při tom byly shromážděny materiály a příspěvky pro tento tištěný zpravodaj.

Dostávají se Vám do rukou stránky zachycující zajímavé události, které se v obci uskutečnily za posledních pár let, na které se v běhu času rychle zapomíná a je zajímavé si je občas připomenout. Je zde i několik příspěvků, které se týkají blízké budoucnosti našeho života v obci. Jednou z mých priorit při nástupu do funkce starosty byla co možná největší informovanost občanů o dění a záměrech zastupitelstva obce. Po třech letech působení v této funkci myslím, že se nám to aspoň částečně podařilo prostřednictvím internetových stránek obce, které jsou pravidelně aktualizovány. Do budoucna snad i tímto zpravodajem, který by podle mých představ mohl

Foto: J. Koníček

vycházet jednou nebo maximálně dvakrát do roka. Uvidíme, jak budou tyto představy naplněny. Věřím, že se najdou i další občané a organizace (SDH, myslivci, Veleťánek atd.), kteří svými příspěvky do Veleckého zpravodaje pomohou s naplněním stránek dalšího vydání.

Na závěr chci popřát Všem spoluobčanům klidné a příjemné žití v naší malé, ale malebné obci, která je, i podle velkého zájmu lidí o stavební pozemky, velmi pěkným a zajímavým místem. Přeji příjemnou četbu.

Josef Zemánek, starosta

Co je ve Veletinách nového?

V tomto desetiletí vychází Velecký zpravodaj poprvé, proto si připomeňme i některé už trochu starší novinky.

V roce 2001 byla zrekonstruována silnice od křižovatky u hospody směrem na Vlčnov až na konec obce. Žulová dlažba byla nahrazena asfaltem, podél silnice byl vybudován chodník dlážděný betonovou dlažbou.

14. května 2002 udělil předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky obci Veletiny prapor a znak. Udělené

symboly odpovídají následujícímu popisu: Znak: V zeleno-červeně polceném štítě zlaté vozové kolo, jehož středem prorůstá vykořeněná stříbrná hlava vinné révy se dvěma svěšenými hrozny nahoře po stranách. Pod nimi dva odvrácené stříbrné vinařské nože se zlatými rukojeťmi. Prapor: List tvoří dva svislé pruhy, zelený a červený. Uprostřed žluté vozové kolo s osmi paprsky, v něm bílý vinný hrozen. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

V roce 2002 byla během několika letních měsíců zrekonstruována budova bývalé školy postavená v roce 1892. Přitom se mateřská škola přestěhovala z přízemí do patra a v přízemí vznikly nové prostory pro kadeřnictví a ordinace lékaře. Knihovna v patře a jídelna v přízemí zůstaly na svých místech. Stoleté období, po které budova sloužila základnímu vzdělávání, připomínal až do této rekonstrukce ve vstupní chodbě nápis nabádající žáky k pilnému učení

a pamětní deska, na které stálo, že tuto školu „vystavěla a vzdělání mládeže jazykem českým věnovala obec veletská léta Páně 1892“.

Foto: D. Vala

Od roku 2003 se postupně opravují další budovy (první tři byly opraveny již v letech 1996–97) v bývalých veleckých vinohradech, kde je od roku 1995 vyhlášena vesnická památková rezervace Stará hora.

Při zatím poslední opravě byla obnovena i původní došková střecha, jaká dříve bývala na všech zdejších boudách.

Foto: D. Vala

V roce 2005 byla vozovka v ulici Zelnicce rozšířena o původní odvodňovací žlab a podobně jako ostatní místní komunikace opatřena sjednocujícím kalovým zákrytem slurry seal.

Ve volbách 20. a 21. října 2006 bylo zvoleno zastupitelstvo ve složení: Ludmila Buráňová, Věra Frayová, Karel Javor, Pavel Javor, Ladislav Orlovský, Ing. Ladislav Slunečka, Petr Ševčík, Jana Šimková a Josef Zemánek. Zastupitelstvo zvolilo novým starostou Josefa Zemánka, dosavadní dlouholetý starosta Ladislav Orlovský, který tuto funkci zastával 16 let, byl zvolen místostarostou. Nově je funkce starosty ve Veletinách uvolněnou funkcí.

Na podzim 2006 byla na návsi u kapličky umístěna tabule s informacemi pro turisty a návštěvníky Veletin. Současně bylo poblíž křižovatky ulic Na Hrázi a Vlčnovské pod ořechem u starého vinařského lisu zbudováno posezení, které může posloužit i jako odpočívadlo pro cyklisty projíždějící Veletinami po značené cyklotrase.

Na jaře 2007 byl pro potřeby obce zakoupen automobil Renault Kangoo.

V letech 2007 až 2009 byla provedena rekonstrukce pouličního osvětlení. V létě 2007 byly vyměněny stožáry a lampy podél hlavní ulice, další rok byla vyměněna svítidla ve většině ostatních ulic a byla umístěna na stávající betonové sloupy elektrického vedení. V roce 2009 bylo osvětlení propojeno novým elektrickým vedením. Nová svítidla jsou úspornější jednak tím, že obsahují modernější zdroj světla, jednak tím, že díky stínidlu s plochým skleněným krytem svítí převážně jen tam, kam je třeba, tedy dolů – a ne nahoru a do stran. Navíc bylo zapojení pouličního osvětlení provedeno tak, aby bylo možné v noci (od 23 do 4 hodin) část světel vypínat a nechat svítit jen každé třetí světlo.

V zahradách nad Záhumní vykoupla obec v roce 2008 části těchto soukromých pozemků. Bude na nich vybudována nová silnice a kolem ní vzniknou nová stavební místa. Trasa nové ulice se na Záhumní napojuje v místě bývalého domu č.p. 62, který obec vykoupla a zbourala. V budoucí nové ulici už vyrůstají nové rodinné domy,

po schválení nového územního plánu ještě obec vybuduje veškeré inženýrské sítě a nakonec silnici.

Na podzim 2008 bylo po několikaletých jednáních s Ředitelstvím silnic a dálnic ČR dosaženo alespoň částečného zlepšení na nebezpečné křižovatce, kde bývalou hlavní silnici směřující do Hradčovic protíná nová hlavní silnice z Hradiště do Brodu. Vodorovné dopravní značení bylo změněno tak, že byly na hlavní silnici přidány odbočovací pruhy pro vozidla odbočující vlevo – jak od Brodu, tak i od Hradiště. Bezpečnost této křižovatky, která je stále špatně přehledná hlavně pro vozidla vyjíždějící z Veletin, by bylo možné ještě zlepšit například vybudováním připojovacího pruhu pro auta odbočující z Veletin do Brodu, ale dosažení takového řešení by bylo ještě náročnější než provedená změna vodorovného značení. Můžeme tedy doufat, že se ho třeba dočkáme někdy v budoucnu, stejně jako chodníku, který by pěším umožnil využít podchod pod mostem a této křižovatce se vyhnout.

V letech 2007 až 2009 byly ve Veletinách pokáceny některé vzrostlé stromy – topoly u starého hřiště, smrky na Hrázi a ve Vlčnovské ulici, lípy na Záhumní a u kaple. Ve stejné době byly zasazeny dvě lípy u křižovatky.

Na jaře 2009 byl u polní cesty vystupující na hřeben mezi Veletinami a lesem Kojatínkem postaven nový křížek. Křížek dodala a instalovala stavební firma Jan Blaha z Uherského Brodu, která v témže roce také provedla rekonstrukci kaple ve Veletinách. Od křížku je dobrý rozhled na všechny strany – je vidět Velký Lopeník, Velká Javořina, Buchlov i skupina kopců nad Provodovem.

Foto: A. Cimala

V červnu 2009 byla na budově kulturního domu, obecního úřadu a hasičské zbrojnice vyměněna všechna okna. Nová plastová okna za 275 000 Kč pomohou zlepšit tepelněizolační vlastnosti budovy a v úspore nákladů na vytápění se časem vrátí peníze, které obec do výměny oken vložila z vlastního rozpočtu.

Od února do července 2009 probíhala oprava zdejší kaple, která byla poškozená vlivem vlhkosti. Byla osekána stará omítka do výšky asi 2 metrů, provedeny nové sanační omítky, podél základů provedena drenáž, položen nový okapový

chodník, instalovány nové okapové žlaby a svody. Na vnější fasádě byl nově ponechán kamenný sokl bez omítky. Na opravu přispěla ze svého rozpočtu i obec Veletin, a to částkou 20 000 Kč. Celá oprava stála přes 214 000 Kč. Farnost Hradčovice, v jejímž vlastnictví kaplička je, získala na opravu dotaci 60 000 Kč z církevního fondu a 100 000 Kč z fondu kultury Zlínského kraje.

Foto: A. Cimala

V létě 2009 byly chodníky v ulici Zelnicce opraveny a vydlážděny novou betonovou dlažbou. Náklady činily 375 000 Kč.

V září 2009 dlouholetá knihovnice paní Anežka Prchlíková, která se o místní knihovnu obětavě starala 19 let, předala svou funkci nové knihovnici Monice Cimalové.

V září 2009 byl na prostranství u křižovatky přemístěn starý hraniční kámen, jehož místo bylo až dosud v lese Kojatínku. Tam hrozilo, že jej někdo odcizí, a tak byl tento pamětník starých časů přemístěn na rušnější místo, kde bude víc na očích. Na kameni je vytesán již obtížně čitelný letopočet, pravděpodobně 1775.

Foto: A. Cimala

V listopadu 2009 se na své místo nad Vlčnovskou ulicí po čtyřech měsících vrátil restaurovaný kamenný kříž z roku 1905. Restaurátorské práce stály 70 000 Kč, prostřednictvím mikroregionu Dolní Poolšaví byla na opravu křížku získána dotace ministerstva pro místní rozvoj.

Ohlédnutí

Beseda o betlémské hvězdě

V nadsálí kulturního domu ve Veletinách se 13. prosince 2008 uskutečnila beseda spojená s výstavou betlémů, které pro tento účel zapůjčily mnohé velecké rodiny. Přednášku o vánočním hvězdném nebi, zimním slunovratu, betlémské hvězdě a nejrůznějších betlémech přednesl Ing. Rostislav Rajchl z uherskobrodské hvězdárny.

Foto: A. Cimala

Masopust 2009

Masopustní průvod obcí, který se konal 21. 2. 2009. Foto: D. Vala

Sběr šrotu

Každý rok na jaře a na podzim provádějí dobrovolní hasiči sběr železného šrotu. Foto: F. Vavřík

Stavění máje 2009

Foto: F. Vavřík

Oslavy 80. výročí SDH

Oslavy 80. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů ve Veletinách se konaly 4.-5. 7. 2009. V sobotu byla v kapli sloužena mše svatá, po ní se uskutečnila výroční schůze SDH a na hřišti pak následovala zábava s dechovou hudbou Hradčovjanka.

V neděli proběhlo hasičské odpoledne s ukázkou hasičské techniky, k vidění zde byla požární plošina, nové hasičské auto z Kunovic, historická parní stříkačka z Brodu.

U příležitosti 80. výročí vydal Sboru dobrovolných hasičů ve Veletinách obsáhlou brožuru shrnující historii sboru od jeho založení až po současnost.

Foto: F. Vavřík

Slavnosti vína

Na Slováckých slavnostech vína a otevřených památek v Uherském hradišti v sobotu 12. září 2009 zastupoval Veletiny dětský folklorní soubor Veleťánek a velecká chasa. Dopoledne se i se starostou obce zúčastnili slavnostního krojovaného průvodu Z vinohradů do Hradišťa. Odpoledne Veleťánek vystoupil u Slovácké budy v programu Naši nejmenší, velecká chasa se u hotelu Slunce zapojila do společného

programu mikroregionu Dolní Poolšaví, ve kterém předvedla své hodové taneční vystoupení.

Hody

Na hodové zábavě vystoupil soubor Veleťánek a pak předvedla své pásmo velecká chasa.

Foto: D. Vala

Lampionový průvod

V sobotu 14. listopadu 2009 navečer se sešly velecké děti se svými dospělými doprovody, aby si společně posvětily v podzimní tmě. V jednom okamžiku bylo v průvodu napočítáno dvacet světýlek, dětí se však zúčastnilo mnohem víc. Třebaže ne všechny lampiony svítily spolehlivě, věříme, že malým i větším se „trochu jiná“ procházka líbila.

Iveta Snopková a Monika Cimalová

Setkání seniorů

V sobotu 21. listopadu 2009 se v sále kulturního domu ve Veletinách uskutečnilo tradiční setkání seniorů, kterého se zúčastnilo 60 osob. Součástí programu bylo také vystoupení souboru Veleťánek.

Vánoční dílnička

Foto: A. Cimala

Navečer 8. prosince 2009 se místní knihovna zaplnila ruchem vánoční dílničky. Zkoušeli jsme si vyrábět přáníčka, slaměnkové ozdoby, vykrajovat hvězdičky z mandarinkové kůry či umotat svíčku z včelího vosku; šikovnější osůbky zvládly poskládat vánoční origami hvězdičky a řetězy a ty nejšikovnější i slepit vločku z proužků papíru. Přišlo 15 dětí, některé i s maminkami. Protože nám bylo spolu dobře, nebyla nouze ani o další nápady, jak využít připravený materiál, který laskavě finančně zajistila obec

Veletiny. Děkuji taktéž všem instruktorkám (Janičce, Jitušce, Lucce a Zuzce) a instruktorem (Jendovi a dospělákům), kteří nám se vším zdatně pomáhali.

Monika Cimalová, knihovnice

Koledování u betléma

Foto: L. Orlovský

Na úterý 29. 12. 2009 nás jako každý rok ke svátečnímu prožití odpoledne pozvala místní organizace KDU-ČSL a obec Veletiny. Koledování se každoročně koná v kapličce – a také u rozsvíceného betléma před kapličkou, protože koledníků se vždy sejde tolik, že se do kapličky nevejdou. V programu vystoupil dětský folklorní soubor Veleťánek, mužský sbor z Hradčovic a cimbálová muzika Vinár. Na koho nezbylo místo v kapličce, měl alespoň blíže k občerstvení – chlebu se slaninou, medovým oplátkům,

slivovici, svařáku a čaji – a mohl se ohřát u ohně.

Tříkrálová sbírka

V sobotu 9. ledna 2010 navštívili všechny rodiny ve Veletinách tři králové. Občané Veletin jim do pokladniček v rámci Tříkrálové sbírky přispěli celkovou částkou 16 807 Kč.

Foto: A. Cimala

X. farní ples

Farnost Hradčovice uspořádala v sobotu 23. ledna 2010 jubilejní X. farní ples, který se tentokrát konal ve Veletinách a připravili jej společně farníci z Veletin a Drslavic. K této příležitosti krojovaná chasa nacvičila a předvedla moravskou besedu. Na vystoupení se podílelo po 4 tanečních párech z Drslavic a Veletin.

Plesu se zúčastnilo 230 návštěvníků, k tanci jim hrála dechová hudba Hradčovjanka. Program zpestřila bohatá tombola, v níž výherci získali 127 cen.

Výtěžek plesu – přes 30 000 Kč – bude věnován na plánované opravy fary v Hradčovicích.

Foto: L. Orlovský

Z obecního úřadu

ROZPOČET obce Veletiny na rok 2010

	příjmy v tis. Kč	výdaje v tis. Kč
Daně a poplatky	4 334	0
Obecní lesy	5	67
Chodníky, místní komunikace	0	23
Provoz veřejné silniční dopravy	0	39
Předškolní zařízení	0	400
Základní školy	0	40
Činnosti knihovnické	0	30
Veleťánek, hody	0	62
Rozhlas a televize	1	14
Kulturní dům	3	163
Kaple, setkání seniorů	0	43
Hřiště	0	15
Všeobecná ambulantní péče	9	0
Nebytové hospodářství – budova školy	5	45
Veřejné osvětlení	0	100
Územní plánování	0	0
Inženýrské sítě – Záhumní	0	7 573
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	0	10
Sběr a svoz komunálních odpadů	0	440
Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	50	0
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	0	100
Požární ochrana – SDH	0	29
Zastupitelstvo obce	0	637
Volby	40	40
Činnost místní správy	36	739
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	126	0
Ostatní činnosti jinde nezařazené	0	0
CELKEM:	4 609	10 609
Schodek rozpočtu r. 2010 bude dorovnán z prostředků minulých let	6 000	0
	10 609	10 609

Odpady

Zastupitelstvo obce Veletiny schválilo na svém zasedání dne 17. 12. 2009 obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za svoz komunálních odpadů. Sazba ročního poplatku pro poplatníka s trvalým pobytem v obci Veletiny činí 400,- Kč.

Termíny svozu tříděného odpadu v 1. pololetí 2010

- Plasty (ve žlutých pytlích) – 11. ledna, 1. února, 1. března, 20. dubna, 24. května, 21. června
- Papír (v modrých pytlích) – 2. února, 6. dubna, 1. června

Které odpady třídit a kam s nimi?

- Plasty – žluté plastové pytle (k vyzvednutí na obecním úřadě) nebo žluté kontejnery (u obchodu a na Vlčnovské ulici)
- Papír – modré plastové pytle (k vyzvednutí na obecním úřadě) nebo modré kontejnery
- Bílé sklo, barevné sklo – kontejnery u obchodu a na Vlčnovské ulici
- Nápojové kartony (vypláchnuté krabice od mléka, džusů apod.) – možno vhadzovat do žlutých

kontejnerů na plasty (ty se na rozdíl od pytlů vyvázejí na třídící linku, kde se z nich nápojové kartony vytřídí)

- Drobná elektrozařízení – tzv. e-box na obecním úřadě
- Žárovky, zářivky a vybité baterie – sbírají se v obchodech, ve kterých se prodávají
- Železo – 2× ročně sbírají hasiči
- Bioodpad (z kuchyně i zahrady) – na vlastní kompost
- Zachovalé oděvy aj. – sbírka diakonie
- Nebezpečný odpad – svoz 1× až 2× ročně
- Nevytříditelný odpad – popelnice a 2× ročně svoz ve velkoobjemových kontejnerech

Připravuje se...

Územní plán

Obec Veletiny právě dokončuje tvorbu nového územního plánu, na kterém pracovala několik let. Stávající územní plán z roku 1996 již nevyhovoval obci ani občanům, a to z důvodu plánovaných záměrů na rozvoj obce.

Zastupitelstvo obce Veletiny proto v roce 2005 rozhodlo o nutnosti zpracování nového územního plánu. Jedná se o zcela nový územní plán, nejen zákonem určenou aktualizaci stávajícího územního plánu, která by podle zákona měla proběhnout do konce roku 2010.

V novém územním plánu jsou zapracovány nové zóny občanské zástavby, průmyslové zóny, ochranná oblast vesnické památkové rezervace (areál vinohradnických boud), záměr na vybudování nových cyklostezek, vymezení ploch přírodních, vodního hospodářství a ploch technické infrastruktury.

Zpracování nového územního plánu je velmi náročný několikaletý proces, který se v těchto měsících završuje. Tvorba nového územního plánu je náročná nejen organizačně, ale také finančně. Tak malá obec, jako jsou Veletiny, by se při jeho financování neobešla bez pomoci Zlínského kraje, který přispěl částkou 150 tis. Kč, což činí více než 50 % ceny za zhotovení návrhu územního plánu pro obec Veletiny.

Cyklostezky

Obce Hradčovice, Drslavice a Veletiny společně zadaly vypracování projektu na cyklostezku Veletiny–Hradčovice–Drslavice (součást trasy Kunovice–Luhačovice). Ve Veletinách půjde kolem Olšavy po hradčovskou lávku, přes ni, pak podél kolejí do Drslavic k hřišti.

Cyklostezka směrem na Vlčnov je zatím jen navržena v územním plánu.

Sběrný dvůr

Je navržen v územním plánu, zatím se jedná jen o záměr, který se bude moci uskutečnit, až na to budou peníze. Předpokládá se umístění na betonové ploše po družstevní budově zbourané v roce 2006.

Digitální příjem

Informace o možnosti příjmu pozemního digitálního vysílání televize a rozhlasu

O postupném přechodu na digitální vysílání televize a rozhlasu v ČR se objevují občas informace v našich sdělovacích prostředcích. Tato „vyzvoňování“ se pomalu přibližila k našemu regionu. Následující řádky jsou určeny těm, kdo mají o příjem digitálního vysílání zájem a dosud s ním nemají žádnou praktickou zkušenost.

Digitální vysílání je možné zachytit i v některých částech obce Veletiny, podmínkou je dobrý výhled na vysílače Děvín (Mikulov) nebo Kojál (Brno).

Od 1. 12. 2009 vysílají Děvín a Kojál na 29. kanálu „sítě 1“, tj. ČT1, ČT2, ČT4 sport a ČT 24, od března 2009 vysílá Děvín na 40. kanálu „sítě 2“, tj. Nova, Nova cinema, Prima, Prima cool a Barrandov.

Zjednodušeně lze říci, že kde byl v minulosti možný příjem rakouských programů ORF 1 a ORF 2, je nyní možný příjem všech 9 vyjmenovaných českých programů z vysílače Děvín a navíc při pečlivém natočení vhodné antény také 7 rakouských programů (veřejnoprávní ORF, sportovní a regionální).

Další podmínkou příjmu kromě již zmíněného dobrého výhledu je vhodná širokopásmová anténa („colorka“ nebo „sít“) s předzesilovačem a set-top box (přijímač dvb-t) v případě starších televizorů nebo nový televizor s digitálním tunerem. Set-top box nemusí být nejdražší a mít plno funkcí, ale měl by mít dobrou citlivost – sledujte testy nebo se poradte s někým, kdo má již

s příjmem zkušenosti. Anténu je ve většině případů možné využít stávající, jenom je nutné ji jinak natočit. Ke správnému nasměrování antény by mohla posloužit malá pomůcka: každý určitě ví, kde je v místě jeho bydliště sever a jih. Když si natočíte hodinky tak, že 12 hod. směřuje na sever, odpovídá směru Kojál přibližně 10 hod. a střed mezi směrem Děvín a Vídeň je cca 8 hod.

Podle zveřejněných map území pokrytých signálem se nacházíme na samém okraji a tomu odpovídají i současné možnosti. Z dosavadních zkušeností vyplývá, že zatím bude problém s příjmem v části obce od obchodu směrem na Vlčnov, tj. v údolí podél Vlčnovského potoka. Trochu lepší by to zde mohlo být s příjmem programů ČT z Kojálu.

Kromě zmíněných TV programů je v „síti 1“ možný také příjem rozhlasových stanic.

Ostatní TV programy zařazené do „sítě 3“ bude možné přijímat nejdříve za 1–2 roky z Kojálu nebo ze Zlína.

V prosinci 2009 zahájili Slováci digitální vysílání na Javořině. Na 69. kanálu je možné přijímat STV 1, STV 2, STV 3, TV JOJ a JOJ Plus. Podmínkou je ale anténa se svíslou polarizací, tj. ne vodorovnými, ale svislými prvky (rozdíl proti českým programům nebo dosavadnímu příjmu z Javořiny).

Ladislav Orlovský
místostarosta

Knihovna

Místní knihovna byla ve Veletinách otevřena 25. října roku 1908. Počet knih v době zahájení činnosti byl 147 svazků. Mnoho jich do knihovny daroval Dr. Niederle – ještě dnes můžete nahlédnout do jedné z nich, ve které je i jeho podpis.

Nyní jsou zde k dispozici knihy zábavné i naučné, a to jak pro dospělé, tak i pro děti a mládež. Kromě knih je možné si vypůjčit také různé časopisy (Bílé Karpaty, Malovaný kraj, ABC, 21. století, 21. století Junior, čekáme na první čísla Čtyřlístku, Receptáře a Tvořivého Amose). Pravidelně jsou do knihovny půjčovány knihy z výměnného fondu, který jako službu pro menší knihovny zavedla knihovna B. B. Buchlovana v Uherském Hradišti. V případě potřeby lze také využívat možnosti meziknihovních vypůjček. Informace o tom, která knihovna v našem okrese žádanou knihu vlastní, si můžete vyhledat na adrese <http://www.knihovnabb.cz/cz/katalog> (týká se to pouze knih registrovaných v elektronickém katalogu), případně se můžete poradit přímo

s knihovnicí. V současné době se připravuje elektronická podoba katalogu knih i naší knihovny.

V roce 2009 docházelo do knihovny 77 registrovaných čtenářů, z toho 28 dětí do 15 let. Vypůjčili si celkem 3096 výtisků, z toho 526 knih pro mládež a 266 časopisů. Návštěvníci knihovny také využívají možnosti připojení k internetu zdarma.

Možná, že někteří z vás služeb naší knihovny nemohou využívat, protože se vracíte ze školy nebo zaměstnání až pozdě odpoledne. Pokud máte jinou představu o tom, kdy by měla být knihovna otevřená, abyste ji mohli navštěvovat i vy, sdělte mi prosím svůj návrh osobně, e-mailem (knihovna.veletiny@centrum.cz) nebo vhodte vzkaz do schránky umístěné na budově školy.

Monika Cimalová
knihovnice

Otevírací doba: úterý 14.00–16.00 hodin

Foto: D. Vala

Od roku 1990 do září 2009, tedy plných 19 let, se o knihy i jejich čtenáře starala paní Anežka Prchlíková. Překonala nejen velmi krušné a skromné začátky nového fungování knihovny, ale i její několikeré stěhování. Dlouhodobě připravovala a především s dětmi a mládeží nacvičovala ochotnická divadelní představení a svým velmi vstřícným přístupem k lidem jistě získala nejednoho čtenáře. Paní Prchlíkové patří za její dlouholetou obětavou práci mnoho vřelých díky.

Noc s Andersenem

Klub dětských knihoven SKIP ČR vyhláší již desátou Noc s Andersenem, která se letos bude konat 26. března 2010. Je to noc, kterou děti (a mládež) spolu přespí v knihovně. Ovšem předtím, než se uloží k spánku, si společně čtou, hrají a povídají.

Děcka, chtěly byste zažít noční atmosféru bývalé velecké školy? Tedy se přihlaste v knihovně, ať už mezi její čtenáře patříte nebo ne. Mezi spáče ale můžeme vzít jen prvních deset přihlášených, protože knihovna je malá.

Internet pro veřejnost

Kromě připojení k internetu přímo v místní knihovně jsou rovněž zdarma k dispozici 2 počítače v samostatné místnosti v budově bývalé školy, vchod z čekárny lékařské ordinace.

Otevírací doba: sobota 17–19 hod.
Správce: Jan Koníček

Noc s Andersenem

26. 3. 2010

Klub dětských knihoven SKIP ČR a

pořádají
Noc s Andersenem
v pátek 26. března 2010

V pořadí desátá akce k podpoře dětského čtení probíhá současně na mnoha místech Čech, Moravy, Slovenska, Slovinska i Polska. Více informací najdete na: http://www.knihovnaabhb.cz/noc_s_andersenem

Pověsti

Pověsti o mostech při cestě z Veletin do Hradčovic

Při této cestě, dnes lemované starými lípami, jsou tři mosty. Prvnímu se odnepaměti říká Kamenný, druhý nese název Utopený a třetí je most Černý. Ke Kamennému mostu se, pokud vím, neváže žádné povídání. Zato k těm dvěma zbývajícím ano.

Začnu Utopeným mostem. Toho roku, kdy tato pověst vznikla, byla hrozná zima. Mrzlo až praštělo. Zvláště o svátku Tří králů byla zima neúnosná. A tu se ve Veletinách objevily dvě docela neznámé děti. Větší chlapec a menší děvčátko. Nikdo z Veletin je neznal a oni nikomu neřekli, odkud přišli. Přišli koledovat. Obcházel domy, někde jim dali, jinde ne, někdy je vpustili, aby se ohřáli, jinde dali taky něco teplé polévky

nebo krapet kávy. A jak do vesnice přišli, tak také odešli. Jaké však bylo ve vesnici zděšení, když na druhý den někdo přinesl do obce zprávu, že děti se utopily pod mostem za dědinou. Ihned se tam vypravilo několik mužů, aby zjistili, co se vlastně stalo. A byli při pohledu na ty ubohé děti zděšeni. Usoudili, že se děti asi chtěly sklouznout na ledě, ten se s nimi prolomil a děti utonuly. Byly samozřejmě zmrzlé a držely se i ve smrti za ruce. Zřejmě si chtěly navzájem pomoci, ale nedokázaly to. Co ale bylo zajímavé, nikdo se po nich nesháněl, nikdo je nehledal. Byly pochovány u zdi hřbitova v Hradčovicích. Od těch dob se mostu říká Utopený. Tolik pověst, která se předávala

z pokolení na pokolení. Zajímavé bylo, že tam v těch místech kolem tohoto mostu, alespoň tenkrát v nedaleké minulosti, kdy tam byly pouze louky a keře, svítily stovky svatojánských mušek. Staří občané Veletin vždy říkali, že svítí dušičkám těch nebohých dětí. A ne jeden Veletan se vždy v těch místech pomodlíl svoji modlitbu.

Černý most. Tady není známo, co se tam v těch místech přihodilo, ale dle vyprávění dřívějších starousedlíků se tady zjevovala vysoká černá postava, kterou doprovázel veliký černý pes. Postava se psem vystoupila zpod mostu a pohybovala se přes louky k místu, kde je dnes trať. Tam pak vždy zmizela. **Zapsala Anežka Prchlíková**

Rozhovor

Řezbář Josef Veselý

Každoročně před Vánoce můžeme v Muzeu J. A. Komenského v Uherském Brodě zhlédnout ukázky tradičních řemesel. A pravděpodobně tam můžeme potkat také pana Josefa Veselého z Veletin, tvůrce dřevěných betlémů. Pro Velecký zpravodaj jsme při té příležitosti zachytili jeho vyprávění.

Jak jsem se dostal k vyřezávání? Tak ne že bych si třeba řekl: Dělal to děda, dělal to otec... – Nedělal to nikdo. Jen brácha. Ale on odmalička. Já si pamatuju coby malý kluk, že jsme měli doma hliněný betlém.

Potom měl brácha všelijaké ty papírové betlémy, co se nalepovaly, měl kreslený, na vyřezané překlíže, no a potom začal řezat. On začal nějak v sedmdesátých letech, a já až tak v půlce devadesátých let. Já jsem začal řezat až tady ve Veletinách. První jsem si zkusil jednu figurku, druhou figurku, potom jsem si udělal pro sebe betlém, no a jednou se k nám přišel podívat Lad'a, jeden aj druhý, tenkrát byli starosta Lad'a Orlovský a místostarosta Lad'a Slunečků. Bylo to nějak v lednu, tož betlém ještě stál, a oni jak to uviděli, říkali, že to není možné,

abych to měl doma, že to musí jít do kapličky! A já jsem si říkal, no tak jsem si udělal betlém. Nakonec ten betlém asi dvakrát v kapličce byl, ale to už jsem vyřezával nový, který jsem pak věnoval Veletinám. Doma mám svůj a teď začínám dělat třetí – toto je první figurka do betléma, který bude chodit po výstavách. Minulý rok byla výstava tady v Brodě na Panském domě, tak jsem tam dal ten betlém, co je velecký, z kapličky, a do kapličky jsem dal ten svůj z domu. Takže teď se snažím udělat nějaký na ty výstavy. Ale nejde to raz dva...

Minulý rok mně asi tak o tomto čase, koncem listopadu, začátkem prosince, kdosi říkal: Ty, Josef, udělej mně do Vánoc betlém. Povídám, tož ty ses zbláznil nebo co, však ten betlém, co mám doma, tam je myslím pětadvacet šestadvacet figurek, ten jsem dělal průběžně pět šest roků, a ty chceš po mně do Vánoc udělat betlém!

Takže zatím jsem udělal dva betlémy a sem tam ještě něco, nějaké křížky... Nevěnuju se tomu tak, že bych u toho seděl a snažil se na tom něco vydělat. Když mě to chytne, tak dělám.

Vyřezávám doma ve sklepě. Kde jinde, protože ve sklepě je i v zimě jakž takž teplo. A dělám jenom přes zimu, asi od listopadu do března, protože se do toho musí člověk

trochu zabrat. Potom od jara už je jiná práce a už na to není čas.

Na té besedě před rokem byl můj betlém také. Rosťa Rajchl byl velice překvapený tím, že byla dost velká návštěva. A bylo to vcelku zajímavé. On mluvil dost působivě a má nejen zkušenosti s astronomií, ale i s těmi betlémy, protože má nějakého strýca v Třešti – tam je ta naše hlavní „betlemářská tvrz“.

A kdyby náhodou chtěl někdo začít s vyřezáváním, tak to je velice jednoduché: Vezme se dřevěný špalek, odstraní se, co tam nepatří, a je z toho ten výsledný produkt. Velice jednoduché.

Foto: A. Cimala

Návraty

„Koničkova“ bída

Když v roce 2005 přišla zima s tak mimořádnou nadílkou sněhu, že se pod ní bořily střechy, spadla také polovina střechy na bídě parc. č. 162. (kdysi Koničkova – majitelé byli takřčeni „Malí“ Koničci z Křivosúd – a později Štěrbova bída). Do této stavby staré přes 200 let sněžilo a teklo celou zimu a ještě celý další rok, takže už to vypadalo, že dojde na slova těch, kdo říkali, že by bylo „nejlepší do toho kopnout“

Foto: A. Cimala

a bídu srovnat se zemí. Nakonec měla ale bída štěstí.

Tou dobou pan Miroslav Medek z Mařatic hledal pozemek, na kterém by mohl pěstovat ovoce, a koupil právě pozemek s chátarajcí a rozpadající se bídou. Štěstí měla bída v tom, že pan Medek je stavař. Když přemýšlel, co s ní udělat, pokládal za nejlepší ji zbořit a postavit místo ní novou. Když ale na starém trámu, který nesl strop, našel letopočet 1774, rozhodl se, že bídu obnoví pokud možno do původního stavu.

Dnes může každý kolemjdoucí posoudit, jak se obnova povedla. Při rekonstrukci se postupovalo s použitím starých technologií. Zadní kamenná stěna, která už byla zborcená, byla znovu poskládána, ve zdivu a v omítkách není žádný cement ani vápno. To bylo použito jen na nalíčení stěn. Pouze rozpadlý levý přední roh obvodové zdi nebyl obnoven z tlučenice, ale

dozděn nepálenými cihlami – kotovicemi. Konstrukce stropu je sestavena bez použití hřebíků, pomocí dřevěných tesařských kolíků. Místo sedlové střechy s pálenou krytinou, jaká je už 50 let obvyklá na okolních bídách, dostala tato stavba opět valbovou střechu krytou doškem. Takovou střechu měly dříve všechny velecké budy (poslední ještě do 60. let minulého století). Tyto doškové střechy lze ještě vidět na dvou veleckých bídách ve strážnickém skanzenu, a dnes tedy opět i ve Veletinách.

Uvnitř je bída rozdělena na dvě části. Přední má hliněnou podlahu a zadní část budy je vydlážděna přírodním kamenem. Bída je vybavena stolem a lavicemi pro posezení, dále je zde starodávný lis na víno, bečky a další ovocnářské a zemědělské potřeby. V zadní místnosti jsou např. lésy na skladování ovoce, které jsou zavěšeny na řetězech, aby na ně nelozily myši.

Rekonstrukce „Koničkovy“ budy byla provedena již v roce 2008. S výjimkou doškové střechy, jejíž stavbu zadal specializovaná firmě, provedl všechny práce pan Medek s pomocí přátel, na základě konzultací s úsekem památkové péče MěÚ v Uherském Brodě.

Ve Staré hoře jsou opět včely

Velečtí včelaři patří k základní organizaci Českého svazu včelařů v Hradčovicích (z 28 členů této ZO je z Veletin 7 včelařů, kteří mají dohromady 66 včelstev) a v loňském roce k nim přibyli dva noví členové, kteří získali dotaci Zlínského kraje pro začínající včelaře. Svá včelstva mají v bývalých vinohradech. Na Starou horu se tak opět vrátily včely, kterých tam dříve bývalo hodně, v posledních letech však chyběly. Ožil také zdejší včelín pana Křivdy, který se postupně opravuje a je v něm nyní 6 včelstev.

Nad Veletiny se vrací hvězdná obloha

Zkuste si po setmění za jasného večera nebo noci zajít kousek za dědinu, vystoupit třeba na některý svah, a podívejte se nad sebe. Možná si toho všimnete i na dvoře, kam nedoléhá světlo pouličních lamp. Poslední rok dva můžeme ve Veletinách pozorovat daleko víc hvězd než dříve, noční nebe je jimi opět hustě poseto. Čím to je? Zjistíme to, když se podíváme zpátky dolů na dědinu. Místo oslňujících kotoučů světla, kolem kterých není vidět nic jiného, v ní totiž většinou uvidíme osvětlené ulice. Je to tím, že při nedávné výměně lamp pouličního osvětlení byla na rozdíl od dřívějšíka použita nová svítidla, která neruší světlem směřujícím do stran a vzhůru. Díky tomu se nad Veletinami nevznáší nažloutlá záře pouličního osvětlení, ale temné nebe, na kterém můžeme třeba pozorovat souhvězdí.

V posledních letech se toto nerušivé veřejné osvětlení prosazuje ve stále větším počtu vesnic a měst, v okolí například i v Míkovcích a Veskách, na nových ulicích v Podolí a na některých místech Uherského Brodu.

Aleš Cimala

Celkem je od loňského roku ve vinohradech 16 nových včelstev.

Foto: A. Cimala

Farnost Hradčovice

Veletiny náležejí k římskokatolické farnosti Hradčovice, kterou do 8. 2. 2006 spravoval P. Antonín Škabraha.

P. Antonín ŠKABRAHA se narodil 14. 10. 1923 ve Slušovicích. Na kněze byl vysvěcen 29. 6. 1948 v Olomouci.

Jeho prvním kaplanským místem byla farnost Olomouc-Hodolany (1948–1953).

V roce 1953 byl odsouzen k pracím v dolech ve Rtni v Podkrkonoší. Po pěti letech faráni pracoval v letech 1958–1969 u Dopravních staveb v Ostravě.

V roce 1969 mu bylo opět dovoleno vykonávat kněžskou službu jako kaplan v Uherském Brodě. V roce 1977 byl přeložen jako farář do Hradčovic, kde 28 let požehnaně působil.

Zemřel ve středu 8. 2. 2006, zaopatřen svátostmi, ve věku 82 let. Rozloučili jsme se s ním 18. 2. 2006, byl uložen do kněžského hrobu na hřbitově v Hradčovicích. Byl to věrný kněz a pokorný služebník.

Nyní, po smrti dlouholetého duchovního správce P. Antonína Škabrahy spravuje farnost nový duchovní správce P. Pavel Vichlenda, který předtím působil např. v Zubří a ve Velké Bystřici.

Farnost Hradčovice náleží k děkanátu Uherský Brod.

Pořad bohoslužeb ve farním kostele Všech svatých najdete na nových internetových stránkách farnosti Hradčovice na adrese <http://farnosthradcovice.ic.cz/>.

Římskokatolická farnost Hradčovice
687 33 Hradčovice 1
tel. 572 671 142
mobil: 736 540 504
administrátor – Mgr. Pavel Vichlenda

Informace o farnosti Hradčovice převzaty ze stránek farnosthradcovice.ic.cz, www.schola-hradcovice.estranky.cz a www.ado.cz

Z matriky

Ke dni 31. 12. 2008 měla obec Veletiny 550 obyvatel.

V průběhu roku 2009 se zde narodilo 7 dětí, 3 lidé zemřeli.

Za stejnou dobu se do Veletin přistěhovalo 5 osob, 4 osoby se z Veletin odstěhovaly.

K 31. 12. 2009 měly Veletiny 555 obyvatel.

(V této statistice jsou zahrnuty pouze osoby, které jsou ve Veletinách přihlášeny k trvalému pobytu.)

Jubilanti

V roce 2010 oslaví životní jubileum tyto občané Veletin:

leden

Anna Slunečková, čp. 78

70 let

únor

Anežka Malinová, čp. 180

65 let

Jan Knobl, čp. 134,

65 let

březen

Marcela Rosíková, čp. 208

60 let

Anna Bereňová, čp. 124

70 let

Marie Chvílová, čp. 29

85 let

Olga Hladišová, čp. 145

70 let

duben

Miloslav Šišák, čp. 116

80 let

Ladislav Orlovský, čp. 18

60 let

květen

Anna Koníčková, čp. 181

75 let

červen

Marie Nevařilová, čp. 45

60 let

Věra Buráňová, čp. 107

60 let

červenec

Marie Kučerová, čp. 129

80 let

srpen

Anna Ševčíková, čp. 39

80 let

Marie Ševčíková, čp. 101

70 let

Marie Hrubošová, čp. 171

65 let

září

Marie Kolková, čp. 184

60 let

Vladimír Zálešák, čp. 194

60 let

listopad

Josef Hladiš, čp. 145

75 let

Josef Fray, čp. 44

75 let

Marta Hrabalová, čp. 209

65 let

Marta Macková, čp. 206

60 let

Stanislav Kadlčík, čp. 147

80 let

Anna Šmídová, čp. 186

70 let

Josef Slunečka, čp. 88

70 let

Marie Javorová, čp. 126

60 let

prosinec

Marie Knotová, čp. 137

70 let

Františka Syrovátková, čp. 60

85 let

Jiří Ševčík, čp. 205

60 let

Všem spoluobčanům, kteří letos oslaví nebo již oslavili významné životní jubileum, srdečně blahopřejeme.

Zašlé časy

Takto to vypadalo na Hrázi, když byly některé domy ještě kryté doškovými střechami.